

פרוטוקול מס' 116
מישיבת ועדת השירותים הציבוריים
מיום ה' י"ז תמוז תשל"ה 26.6.75 שעה 12.00

נכחד:

חברי הועדה: ח. גרוסמן - יו"
י. בארי
מ. גז
ל. דיציאן
ה. זיידל
מ. ידיד
פ. שינמן

מוזמנים:
א. וולף - משרד הבריאות
ש. לינדר - המוסד לביטוח לאומי
ת. פנחסוביץ - משרד המשפטים
הבר
א. כפלאוי

מזכירת הועדה: ש. כרם

רשמה: א. גוטמן

סדר היום: חוק ביטוח בריאות

היו"ר ח. גרוסמן: אני פותחת את הישיבה.
 שיפלונו בפרק ה' - דמי ביטוח. הגענו לסעיף
 מס. 48. כיון שסעיף 45. ב. התיחס לסעיף 49, עברנו לסעיף 49 ולא
 סיימנו את סעיף 48. ב.

היועצים מבקשים שנפסיק את הדיון בפרק ה' ונעבור
 לפרק ו'. הנימוקים שלהם עמהם. על כל פנים, נסיים את סעיף 48. ב.

א. וולף: בטעיף 48. א. הוסמכו שרי הבריאות והעבודה לקבוע
 את שעורי דמי הביטוח. טעיף קטן (ב) קובע שהצו
 יהיה ניתן לשינויים, ז"א לפי התפתחויות זה יהיה ניתן לשינויים.
 הצו הזה יכל להיות לכל המבוטחים או לסוגי המבוטחים שבסעיפים 46
 ו-47, ז"א המבוטחים העובדים ושאר סוגי המבוטחים, ז"א עצמאיים
 ואלה שעובדים ואינם עצמאיים. אבל, שיעור דמי הביטוח לאלה שאינם
 עובדים, אסור לו לעלות על השיעור שנקבע לגבי מה שמסולם ע"י
 העובדים + המס המקביל שהמעביד משלם.

ל. דיציאן: אמרנו "דמי ביטוח בריאות" וזה צריך להיות גם כאן.

א. וולף: כאן כתוב: "לא יעלה על דמי ביטוח בריאות ומס
 מקביל".

מ. ידיד: מה שאמרת בטעיף 48. א. בקשר לסכומים מנימום
 ומקסימום, הצעתי לעשות לוח א' ולוח ב', זה אמור
 גם לגבי זה.

היו"ר ח. גרוסמן: כשנגיע להצבעה, נביא גם את זה.

ל. דיציאן: יש מספר סעיפים, שבישיבה הקודמת אמרנו שלגביהם
 נקבל היום תשובה של משרד הבריאות.

היו"ר ח. גרוסמן: אינני רואה בטעיף ב' שום דבר היכול להיות שנוי
 במחלוקת.

מ. ידיד: ההצעה שלי היא כללית.

היו"ר ח. גרוסמן: פה כתוב, שהשיעור לא יעלה על שני מרכיבים של
 המס.

מ. ידיד: כשיש לוח, רשאי שר הבריאות לשנות את הסכום של
 לוח א' ולוח ב'.

היו"ר ח. גרוסמן: נביח שיקבלו את ההצעה שלך, יאז מה שכתוב בטעיף
 ב' זה אומר שהסכום לא יעלה על מה שיהיה בלוח
 שאתה מציע, אם הלוח יתקבל.

ביחס לסעיף ב' אין חילוקי דעות.

א. וולף: יש עכשו דיונים על שינויים בחוק ביטוח לאומי,
 שינויים מהותיים, בהקשר לדוח ועדת בן-שחר.
 בישיבה הקודמת הערנו לגבי הגדרות והן משתנות בשלב זה. לכן, הבקשה
 שלנו, של משרד הבריאות והמוסד לביטוח לאומי, להקפיד את הדיון על
 פרק ה' עד שיסתיים הדיון המקביל בחוק הביטוח הלאומי, כדי שלא
 נתקל בהגדרות סותרות. לכן, אנו מבקשים לעבור לפרק ו'. זו גם
 התשובה על שאלות של חברי-כנסת מהישיבה הקודמת בענין הגדרות.
 מכיון שההגדרות עומדות להשתנות, לכן איננו יכולים לענות כרגע,
 עד שתהיה התמונה המלאה.

מ. ידיד: אפשר להוסיף: "ובלבד שלא יעלה השיעור", וכאן
 להוסיף מה שכתבת בסופא של סעיף 47. אחרי
 פיסקה (ג) אני מוסיף את הסיפא.

היו"ר ח. גרוסמן: על הפרינציפ הזה אין ויכוח.

ל. דיציאן: בקשר לסעיף אחד, הנראה לי מהותי ביותר, יש
 ניגוד מחלט בין ההצעות של תיקוני חוק ביטוח
 לאומי ובין מה שכתוב כאן. זאת הנקודה, שלא יימנע שרות בגלל פיגור.
 אינני יודע מה יצא מהסעיפים 26 ו-27 של ביטוח לאומי, ששם יכולים
 לעכב, בגלל אי-תשלום מס הכנסה או אי-הגשת דוח למס הכנסה, את
 התשלומים לילדים. אינני יודע אם זה לא יקפוץ גם אחרי הענין הזה.

ש. לינדנר: לפי הנוסח וכורנת הסעיף הזה, הובטח פה שרות למבוטח בכל מקרה, גם אם לא שולם דמי ביטוח, וגם לאדם החייב בעצמו תשלום דמי ביטוח. נאמר באחד הסעיפים, "לא שילם דמי ביטוח בעצמו, יהיו רשאים לדרוש ממנו תשלום חלקי...". לא היתי מציע, ואין הצעה, לקשור כאן סעיף של קיזוזים.

ל. דיציאן: זה ענין רגיש.

לינדנר: נכון, אם מדובר ביוזמה של המוסד או בכל דבר שהוא לא מכוון שיהיה פה.

היו"ר ח. גרוסמן: לפי בקשת ח"כ דיציאן, לא הצבענו עדיין את סעיף 32, אך הוא עדיין איננו מוכן עם הצעות לסעיף זה.

היו"ר - תקציב קופת-חולים

סעיף 70 א., 70 ב.

א. וולף: כמה מלים לפרק כלו: הפרק הזה נוסח כהצעה לפני שלש שנים ומעלה, והוא מבוסס על מצב שהיה קיים אז. בחלקו, זו צורת תכנון תקציבים של קופת-חולים, הגשת תקציבים וכו', והסדרים קיימים של אותה תקופה. עברו שלש שנים, ובינתיים השתנו דברים והתחייבו שינויים בסעיפים השונים.

דבר נוסף - ואני מבקש לא לדון בו עכשו, אלא כשנגיע לסעיף המתאים - לאור הערות של משלחות שונות שהופיעו בפני הוועדה, התקיימו דיונים לגבי קרן ההשוואה. היו הערות קטלניות למדי. היתה התייעצות של כל הגורמים הנוגעים בדבר, כולל משרד העבודה, משרד הבריאות וקופות-חולים, והחלט לחפש דרך לשלב את עקרונות קרן ההשוואה בתוך החוק, מבלי להקים גוף מיוחד, שלא יהיה תאגיד מסורבל, שלזה היה עקץ ההתנגדות הן מצד מצד המשלחות שהופיעו וכן אזפים שלא הופיעו.

לסעיף 70 עצמו, אני חושב שהסעיף מסביר את עצמו. אנחנו אומרים, שקופת-חולים יכולה לקבוע את תקציבה לפי התקנון, אבל בכפוף להוראות חוק זה. ההצעה עצמה מוגשת לשר הבריאות. הדרך הטכנית, הוא קובע אותה בתקנות לאחר שהתייעץ עם המועצה. התקציב עצמו, טעון אישור שר הבריאות, העבודה והאוצר.

ה. זיידל: אני רוצה לתמוך בהערה של קופת-חולים כללית, הטוענת שאישור תקציב ע"י שלשה שרים, זה סירבול. אנחנו יודעים מתוך נסיון, שלא יתכן שתקציב יאושר ע"י שלשה שרים. לכן, גם בענין זה, התפקיד צריך להיות בידי שר אחד, ולדעתי זה צריך להיות שר הבריאות, והוא יתייעץ עם שני השרים. אבל, הוא בלבד צריך לאשר. צריך להיות שר אחד האחראי על התקציב.

נאמר כאן: "לפי הוראות תקנון וכפוף להוראות חוק זה". אולי אפשר להשאיר רק את הפיסקה "לפי הוראות חוק זה"? אחרת, יכולה להיות סתירה, כי מדברים גם על תקנון וגם על חוק, ויכל להיות שתהיה סתירה בין התקנון והחוק.

אני מציע למחוק את הקטע המדבר על תקנון.

א. וולף: לכן, זה בא: "לפי תקנון ובכפוף לחוק" כך שלא תהיה סתירה.

מ. ידיד: לא ברור לי "בדרך שקבע".

היו"ר ח. גרוסמן: הכוונה בתקנות. בדרך שקבע בתקנות.

מ. ידיד: אז צריך לאמר: לאחר התייעצות, לא יאוחר מ-31 בדצמבר של אותה שנה, כך שב-31 במרץ אפשר יהיה לאשר את התקציב. היתי רוצה, שהדבר הזה ייקבע בחוק. תמיד, ב-31 לדצמבר או ראשון לינואר, יגישו את הצעת התקציב שלהם ואז אפשר יהיה לאשר את זה עד חדש מרץ.

ההערות של ח"כ זיידל תואמות את דעתי, בהחלט מספיק שרק שר הבריאות יאשר את התקציב. אינני רוצה לסרב את הדברים, ואז אם יהיה תקנון קבוע, יגישו עד 31 לדצמבר את הצעת התקציב, ושר הבריאות יהיה רשאי לאשר את התקציב.

ל. דיציאן: אני מצטרף להצעה שיהיה מועד להגשת תקציב, וזה יהיה כתוב בחוק.

פ. שינמן: אם התקציב צריך להיות מאושר על ידי שלשה שרים, אז צריך להגיש את התקציב לשלשה שרים. אני מסכים להצעה, שזה יהיה שר הבריאות, בהתייעצות עם שני שרים. ואז צריך להגיש לשר הבריאות.

יש דברים, שאנו דשים בהם בכל הסעיפים, מבלי שנודע מה הם אומרים. "הוראות תקנונה" – אינני יודע מה יהיה התקנון, ואנו מאשרים שהתקציב יהיה לפי הוראות תקנונה. התקציב צריך להיות להוראות החוק. היתי רוצה לדעת במה עוזר לו התקנון בקשר לתקציב?

הי"ר ח. גרוסמן: אתה מציע שיהיה כפוף לחוק, בלי תקנון?

פ. שינמן: כן.

י. בארי: אני דוגל במסירת האחריות לידי שר אחד. אם יש סעיף אחד, שבו יש הצדקה שיותר משר אחד יהיה מעורב, לא רק פהתיצות אלא בקביעה, הרי זה אישור התקציב של קופת-חולים. כאן, נראה לי, מבחינה הגיונית, שזה סעיף שבו יש הגיון בכך שגם שרים אחרים יהיו מעורבים. אינני יודע אם התקציבים של קופת-חולים יעברו בחלק מתקציב משרד הבריאות. אני מניח, שלא. זה ארגומנט נוסף להסמין גם שרים אחרים לאשר תקציבים.

אני בהחלט מבין את ההערה של ח"כ זיידל וח"כ שינמן, אבל אז בסעיף 22 אתם צריכים לתמוך שהמוסדות, דרכי הפעולה והבחירה, ייקבעו בחוק. אחרת, יתכן שבקופת חולים אחת הנהלה מצומצמת בתמישה אנשים תקבע את התקציב, ובקופת חולים אחרת תקבע ועייה בת 200 איש. או שקובעים, כמו שאני אמרתי, שהמוסדות הסמכותיים ייקבעו בתקנות, או אם אנו מקבלים את סעיף 22 כמוצע, אז יש הגיון רב בסעיף זה, כפי שהוא.

אני מסכים לקבוע מועד להגשת תקציב, אבל צריך לקבוע סנקציה מה קורה אם קופת-חולים אינה מגישה את התקציב בזמן הקבוע.

א. וולף: אני עומד על הנוסח, ששלשה שרים אלה מעורבים והם צריכים להיות מאשרי התקציב.

לגבי תקנון וחוק: אם קופת-חולים לאומית תחליט שהמוסד המאשר את התקציב, זה הועד המנצח – תבוא עליה ברכה. אם בקופת-חולים כללית יחליטו שהמרכז מאשר – לא יתערב.

יש דברים, שלגביהם, נראה לממשלה שהתקציב צריך לכלול אותם, ואיזה מסגרת תהיה לו, ז"א הוראות בסיסיות וחשובות מבחינת התקציב, נמצאות בחוק. כל דבר אחר, שהוא שולי למהות התקציב, יכל להיות בתקנון ויכל להיות שונה בין תקנון של קופת אחת לחברתה. לכן, אנו מסאירים: "לפי הוראות תקנונה", אלא שאנו מכפיפים את זה לחוק.

לגבי ההצעה לקבוע בגוף החוק את תאריך הגשת התקציב, זה אמנם מקובל. משרד הבריאות מעוניין בסדר, וכל הקשור לדבר, לסכניקה, ואפילו למספר העותקים – אנו מעבדים הצעת תקנון שהכל יהיה כלול בזה. אנחנו שם קובעים תאריך עם מרווח זמן מספיק כדי שיכלו לדון בזה ולשנות במדת הצדק. אנחנו לא רואים מקום לקביעת התאריך עצמו בגוף החוק. התקנות מספיקות.

חוק התקציב זו פרשה אחרת. זה חוק, שהוא חוק תקציב, ובחוק תקציב צריך להיות תאריך. אבל, כאן זה לא חוק תקציב, אלא זה פרק על הגשת תקציב. יש לנו תקנות המאפשרות לקבוע תאריך. אני סבור שבמקרה זה, מספיק אם בתקנות ייקבע התאריך בגוף החוק.

ל. דיציאן:
אין לי כל התנגדות, שכל הפושטים יכללו בתקנות. אבל, מועד הגשת התקציב, זה דבר חיוני. אני רוצה למנוע, דוקא על ידי קביעתו בחוק, את האפשרות שבתקנות יענו ללחצים שונים של גופים שונים. תקנות יכולים לשנות ויכולים לאפשר אי-סדר במקום סדר.

מ. ידיד:
אני רוצה להציע שנציגי המשרדים הנוגעים בדבר, ישקלו את הדבר, כי כאשר נגיע לסעיף 71(6) יש משהו הקשור עם תקציב המדינה. ואז, כל הפרוצדורה יכולה להיות בתקנות, אבל אני רוצה שיהיו דברים ברורים מיות וזה קשור עם תקציב המדינה. אני מבקש לשקול את זה.

היו"ר ח. גרוסמן: יש שלש הצעות ביחס לשרים הצריכים לאשר את התקציב; 1. שיהיה רק שר הבריאות; 2. שר הבריאות, בהתייעצות עם עוד שני שרים; 3. ההצעה הקימת בהצעת החוק. אני נוטה להצעה השנייה, שזה יהיה שר הבריאות, בהתייעצות עם שני שרים.

אני מקבלת את דעתו של ח"כ בארי, שבענין התקציב צריכים להיות מתמונה שני השרים. אבל, לאשר תקציב - שלשה שרים זה קצת יותר מדי מסורבל.

מ. ידיד:
אני אומר, שכאן מספיק שר הבריאות. כאשר נגיע לסעיף 71, שם אני רוצה שזה יהיה בהתייעצות עם שר העבודה ושר האוצר.

היו"ר ח. גרוסמן: אם הממשלה לא תיסוג מדעתה - ותומכים בה חברי-כנסת מ.ג. וי. בארי - כי אז יש לנו שלש הצעות.

אשר לתאריך, אני גם כן חושבת, שכדאי לכם לשקול את ענין התאריך. לא שוכנעתי, לא לכאן ולא לכאן. הנימוק של ח"כ בארי הוא משמעותי; באם אנו נקבע תאריך? בתקציב המדינה מוכרח להיות תאריך, כי המדינה לא תוכל לפעול אחרת. מה יקרה עם קופת-חולים? אם אין תקציב - אין פעילות בקופת-חולים.

א. וולף: התאריך ישנו. אין זה מצב שלק קיים תאריך, אלא שהוא נמצא בתקנות.

היו"ר ח. גרוסמן: חברי-הכנסת אומרים שהכל יהיה בתקנון, אבל זה צריך להיות בחוק.

א. וולף:
את התאריך המחייב נקבע והוא לא יהיה נתון ללחצים של כל גוף שהוא. הוא יהיה בתקנות ולא בחוק.

היו"ר ח. גרוסמן: השאלה אשר כאן עוררו, ואינני מקבלת אותה, היא למחוק את הפיסקה "תקציב לפי תקנונה". אני הקטע הזה. למה למחוק את התקנון? צריך רק שזה מתנגדת שימחקו את יהיה כפוף לחוק.

ל. דיציאן:
אני מציע שיהיה: "כפוף להוראות חוק זה והתקנות לפיו".

היו"ר ח. גרוסמן: אפשר, בהחלט.

א. וולף:
אם אנחנו מוציאים את התקנון, אנחנו יוצרים כאן לקונה. מי המוסד המחליט על תקציב? יכולות להיות הרבה הוראות שוליות, שברגע שהן לא בחוק, והתקנון לא יכל לקבוע לגביהן, אז נוצרת לקונה.

ה. זיידל:
אם ייאמר בסעיף אחר איזה מוסד בקופת חולים רשאי להחליט על תקציב - אם זה יאמר בחוק - אז אין צורך שזה יהיה כאן. בזה נשקול, כשנגיע לסעיף 71.

היו"ר ח. גרוסמן: בינתיים אנחנו סיכמנו, אלא אם בהתאם לסעיף הבא ישקול ח"כ זיידל, אחרת.

טעיף מס. 71

א. וולף : תיקונים קטנים מתחייבים: למשל, לא תקציב קופת-חולים יקבע, אלא הצעת תקציב. לא תכנית פיתוח, אלא הצעת תכנית פיתוח. לא הכנסותיה, אלא אומדן הכנסותיה. תיקונים יותר מהותיים: פיסקה (5) צריכה להמחק כאן. ברגע שאין קרן השוואה כמשמעותה בפרק י' - צריכה פיסקה זאת להמחק.

בקשר לפיסקה (6), יש פה איזה טעות בחשיבה. פה לקקדימים את העגלה לסוסים"; פה כתוב שהשרים כבר קבעו פה תהיה ההשתתפות בלי שראו את הצעת התקציב. זאת טעות לוגית. יש תשובה לענין זה, כי אחר כך בא סעיף מס. 72 המדבר על אומדן הכנסותיה של קופת-חולים וב- (4) הוא מדבר על מענקים של המדינה. השתתפות תקציב המדינה מחולק למילווה ומענקים, ז"א יש תשובה ואין בעיה. ז"א איננו זקוקים לסעיף (6). את סעיפים (5) ו-(6) צריך למחוק, כי אחר כך בסעיף 72 באומדן הכנסותיה אנו מפרטים את זה. ז"א, אין בזה צרך וזאת גם טעות לוגית.

הבר : בנושא התקציב, מי שקורא אותו, עשוי להתרשם שאיש תקציב המכיר את המינוח, לא היה שותף להצעת החוק. לכן, כל התיקונים האלה מתחייבים מעצם הפעלת תקציב ואישור תקציב. מה קודם למה - לנו, העוסקים בזה, זה ברור, שהשרים אינם יכולים לקבוע אומדן בלא שראו הצעת תקציב על פעילויות קונקרטיות. כאשר ברור שזאת טעות לוגית - כדאי לתקן את זה.

א. וולף : אנחנו קובעים כאן את הפריטים שבהתחשב בהם צריכה להיות בנויה כל הצעת תקציב של קופת-חולים. את הפיסקה "חובותיה של קופת-חולים כלפי המבוטחים..." אנחנו לא משנים, וזה ברור. מה שהחוק מחייב את קופת חולים - החוק והתקנות כלפי המבוטחים. (2) שרותים שהיא נותבת בנוסף לאלה. יש אפשרות שקופת-חולים תיתן שרות בנוסף לשרותי חובה. (3) הצעת תכנית הפיתוח שלה, ז"א מה היא מציעה כתכנית פיתוח לשנה הקרובה. (4) אומדן ההכנסות. (5) כאן אני צריך להכנס לפרק י' כששני פרקים מתוכו מהותיים ביחס למה מכוונת קרן השוואה.

אנחנו מציעים לאמץ את הסעיפים המהותיים 86 ו-100, בעוד ששאר הסעיפים המדברים על תשלומים וכו', ז"א תשלומים שקופת-חולים חייבת לשלם, וכן סעיף 101 שזה תקנות בדבר גיהול הקרן, אלה סעיפים שאנחנו רוצים לוותר עליהם כליל.

אנחנו מציעים את 86 ו-100 בשינויים קלים. סעיף 96 מדבר על מטרות קרן השוואה. סעיף 100 קובע את הקריטריונים לאיזון הנטל המיוחד של הקופות.

אנחנו מציעים לצרף אותם לסעיף 75 המדבר על השתתפות תקציב המדינה בתקציב קופת חולים.

אנחנו מציעים למחוק את פרק י' כולו, ובמקום מוקדם למחוק את פיסקה (5).

ה. זיידל : סעיף 72. א. קובע מה יקבע התקנון. איננו רואה, שנאמר כאן משהו על התקציב. אני חוזר לענין הזה של אישור התקציב. אי אפשר לקבוע "לפי הוראות תקנונה" כאשר אין זכר לתקציב. מוכרחים לקבוע ואני רוצה להציע בסעיף זה, שתקציב קופת-חולים יאושר ע"י המוסד הרחב ביותר של הקופה.

א. צריכים את סעיף 22. אין שם זכר שזה קשור עם גרעון. ב. אפשר להשאיר "לפי הוראות תקנונה", אבל, שאישור התקציב יהיה על ידי המוסד הרחב ביותר. כמו היום, למשל, הועד המפקח. אם נתקבלה הצעה, שנציגי משרד הבריאות משתתפים ביתר המוסדות, אז אני רוצה שאישור התקציב יהיה במוסד שיהיו בו הנציגים.

פ. שינמן : אני מתיחס לסעיף קן (6) בסעיף 71 וסעיף קטן (4) בסעיף 72. סעיף 4 בא כתחליף לסעיף 6. איך אפשר לקבוע מה צריכה להיות השתתפות של תקציב המדינה? אני מבין, שבתקציב יש הכנסות והוצאות ויודעים מה יהיה הגרעון ומעבירים את הגרעון למדינה שהיא תכסה את זה מתקציבה. זה נעשה כאשר יש אומדן הכנסות, אומדן הוצאות ומעריכים את הגרעון לפי זה. אבל, אם זה לא יהיה מסודר כך, איך אפשר לקבוע לפני כן מה תהינה המלוות או המענקים של המדינה?

בסעיף קטן (4) אומרים איך ניתן לעשות זאת. אם זאת הכוונה, שפרוש הדבר שהמדינה מוכנה לכסות ולאזן את התקציב ולכסות את הגרעון - אפשר לקבוע כמה יחסר. אבל, אם זה לא כך? אין אומדן מה יהיה תקציב המדינה לעצין הזה.

ל. דיציאן: אני חוזר על טעוני בקשר לסעיף 6.א. יש לזה קשר בל ינותק. סעיף 71.ט. הוא למעשה 6.א. אם אנחנו אומרים, שמחר שר הבריאות, בהתאם לסעיף 6.א. יקבע שרותי חובה יותר קטנים מאשר קופת-חולים זו או אחרת הסכימה לתת, מתעוררת השאלה אם התשלומים יהיו שווים לכל נפש? ז"א החוק או תקנות יקבעו מקסימום השתתפות המפושח. מתעוררת הבעיה שקופת-חולים יכולה להתחייב כלפי חבריה במתן שרותים גדולים יותר בתקוה שתקבל מתקציב המדינה הקצבה גדולה יותר.

לא ראיתי בכל הסעיפים האלה, כללים שלפיהם מחלקים את תקציב התמיכה בקופות-חולים בין קופות-החולים השונות. זה חסר לי כאן.

מ. יודיד: אם אנחנו רוצים להוציא את סעיף (5), אז נגיע לפרק י' ונראה מה יהיה שם. את סעיף קטן (6) מוחקים, וזה בסדר, ואז אני מסכים שבסעיף 70 זה יהיה בהתייעצות עם שר העבודה ושר האוצר. אז אני מסכים שזה יהיה כאן ולא שם.

היו"ר ח. גרוסמן: ז"א בסעיף 70 יש שתי הצעות.

י. בארי: סעיף המפתח הוא סעיף 75. זה הסעיף המסמין את המדינה להשתתף בתקציב קופות-חולים בסכומים שאושרו למטרה זאת.

בכל הכבוד, חרף מגמת היו"ר לאפשר קביעה של אומדן הכנסות, אפילו מבחינה פורמלית, כל עוד לא אושר תקציב המדינה וחלקו בקופת-חולים, אין לנו אפשרות לקבוע אומדן הכנסות של קופת-חולים.

היו"ר ח. גרוסמן: זה מעגל קסמים. הממשלה תקבע את אומדן ההוצאות בהתאם לאומדן ההכנסות של קופת-חולים, וקופת חולים צריכה לקבוע את אומדן ההכנסות לפי תקציב המדינה. מה יהיה?

י. בארי: אם נקבע את המועד של הגשת תקציב קופת-חולים, הוא לא יכל להזדהות למועד הגשת תקציב המדינה. זה לא יכל להיות באותו מועד.

מ. יודיד: נביח, שקופת חולים אומרת שהיא רוצה שנגי מליון ל"י מהמדינה. מה שאושר בתקציב המדינה, שר הבריאות בהתייעצות עם שר העבודה, יאשר את התקציב.

י. בארי: והיה והכנסת אינה מאשרת שיעור כזה של השתתפות בתקציב קופת-חולים, מה קורה עם אומדן ההכנסות?

אני מסכים, שאנו נמצאים כאן במעגל קסמים מסוים, אבל, ברור שמועד הגשת התקציב של קופת-חולים לא יכל להיות זהה עם מועד הגשת התקציב של הממשלה.

ב. נראה לי, שכאשר נגיע לסעיף 75, נצטרך קצת להרחיב מבחינת הנחיות וכללים באיזה צורה ובאיזה אופן תשתתף המדינה בתקציבים של קופות-חולים אלה ואחרות.

ל. דיציאן: אני מסכים עם חלק מהדברים של ח"כ בארי, אבל אני חושב שיש אפשרות לצאת מהסבך הזה. הסבך קיים, כי השרים שצריכים לאשר את התקציב אינם יכולים לאשר את התקציב כל עוד הם לא יודעים מה ינתן להם בהתאם לסעיף 75. כל עוד אין להם את ההקצבה בתקציב משרד הבריאות לתמיכה או לכיסוי גרעונות של קופות-חולים, הם אינם יכולים לקבוע. כך, שתקציבי קופות-חולים מוכרחים לבוא לאישור רק תקופה מסוימת אחרי אישור תקציב המדינה.

צריכים באיזה שהיא צורה לקבוע, בתקנות או בחוק, על מנת שקופות-חולים בתקופת מעבר מסוימת לא ישארו בלי תקציב מאושר. אבל, יש כאן הוראה שמתקציב בלתי מאושר אסור להוציא אגורה אחת.

היו"ר ח. גרוסמן: ז"א, אינך מתנגד לסעיף קטן (4).

ל. דיציאן: ברור. אבל, תקציב קופות-חולים מוכרח להיות מוגש אחרי הגשת תקציב המדינה. אם הוא מתאשר קופת-חולים צריך להיות תקופה מסוימת אחרי הגשת תקציב המדינה.

ה. זיידל: האם סעיף 71(2) איננו עלול לעודד תחרות פרועה ביון קופות-החולים השונות?

א. וולף: מה שנאמר כאן, זה לפי התר.

מ. ידיד: מי שאומר שכל זמן שלא אושר תקציב המדינה אי אפשר להגיש תקציב קופת-חולים, יוצא מנקודת-ראות מושעית. כל משרד בממשלה בונה את הצעת התקציב ב-31 למרץ ומגיש את הצעת התקציב ואי אפשר לדעת אם כל הצעה של כל משרד יתקבל כהחלטה סופית של הכנסת. אבל אומדן ברור כל משרד בונה לעצמו, והוא הדין לגבי קופת-חולים. קופת-חולים תגיש את אומדן התקציב שלה. אנחנו לא רוצים שזה יהיה מוסד בפני עצמו. חייב ללכת בד בבד תקציב המדינה יחד עם ביטוח בריאות.

ל. דיציאן: אני לא מדבר על אומדן, אלא על אישור התקציב. אישור לא יכל להיות לפני שיש אישור משרד הבריאות למטרות תמיכה וכו'.

היו"ר ח. גרוסמן: בסעיף 71 כתוב: הצעת תקציב של קופת-חולים, ייקבע בהתאם לפרטים.

הבר: אנחנו מדברים על תהליך הגשת התקציב של הקופה. זה לא קשור במועדי רישור תקציב המדינה. התהליך יכל להתחיל באחד ביולי בשנה זאת עבור שנה הבאה. זה איננו קשור בתקציב המדינה. לא כן הדבר, כאשר מדברים על אישור התקציב. בסעיף זה, אנו מדברים על הגשת הצעת תקציב. בגיח, שנת תקציב של קופת-חולים מתחילה בראשון ביולי ושל המדינה בראשון באפריל, אז העניין הוא שכני כיצד בונים את לוח הזמנים. מה צריך להתקיים כדי שיאושר התקציב - זה דבר אחר. (ל. דיציאן: אני מבדיל בין הצעת התקציב ואשור תקציב. הצעת תקציב חייבת לכלול אומדן הכנסות, וסעיף אחר אומר: יפרט את ההכנסות, ואת אומדן המענקים והמלוות. בחוק הנדון, לא כתוב שהצעת התקציב חייבת להיות מאוזנת. המשרד לא יאשר תקציב בלתי מאוזן. בעת האישור, בודאי יאשרו תקציב מאוזן. בהצעה מכניסים גם סעיף של אומדן כמה המדינה צריכה להשתתף. אם המדינה תשתתף באותו הסכום אשר קופת-חולים מבקשת, יצטרכו לצמצם את השרותים.

היו"ר ח. גרוסמן: אני מציעה לח"כ שינמן לוותר על ההצעה למחוק את סעיף קטן (4).

פ. שינמן: אני לא מבקש למחוק, אלא רק לקבל הסבר.

הבר: כל המרכיבים שצריכים להתקיים בפרק של התקציב, מצויים בו. ביקורת המדינה, פיקוח המדינה וההנחיה, הם לא תמיד נמצאים בקונטקסט של המצב העובדתי. פיקוח המדינה על הגופים, הולך וקורם עור וגידים. המערכת הזאת פועלת היום, כמערכת. נראה לי, שאילו היה נאמר בסעיף 71, ברישא של הסעיף, שהצעת תקציב של קופת-חולים תקבע בהתאם להנחיות שר הבריאות, בהקשר למדיניות משרד הבריאות, ז"א יש כאן ההנחיות המוטלות על הקופה בקשר לשרותים, ז"א אילו היה נאמר: "הצעת תקציב של קופת-חולים... בהתחשב בפריטים אלה" - זה היה סוגר את העניין גם לגבי גרעון. זה היה מבטא את מדיניות המשק לעניין הזה.

יש עכשו מגמה של הקפאת שרותים. הציבור המקשר בין המגמה הכוללת של המשק לבין תכנית העבודה - החוליה הזאת חסרה באיזה שהוא מקום.

ח"כ בארי מדבר על סעיף 75. הסעיף הזה בצורתו הנוכחית, אינו מבטא את הכללת האלמנטים של עקרונות קרן ההשוואה. אמרנו, שלא בחוץ להחזיק מנגנונים כפולים. ז"א, משעה שאתה כולל עקרונות אלה בפרק הזה של התקציב ואתה נותן ביטוי לתמיכת הממשלה, ממילא סעיף 75 צריך לקבל תוספת של אותם עקרונות.

היו"ר ח. גרוסמן:
התוספת הזאת ברישא, מתקבלת, ויהיה: "הצעת התקציב של כל קופת-חולים תקבע בהתאם להנחיות שר הבריאות לגבי מדיניות שרותי הבריאות, בהתחשב עם פריטים אלה". כאן, יבוא: (1), (2), (3), (4).

הבר: אתה יכול למנוע חלק מהגרעון ע"י הנחיה מראש.

ה. זיידל: אני מציע, שבסוף יהיה: "בהתאם לאישור המועצה".

הבר: בדרך שקבע, לאחר התייעצות עם המועצה - זה לא מתיחס למהויות אלא לתהליך הטכני.

היו"ר ח. גרוסמן:
השא יתן הנחיות בהתאם למה שיקבע במועצת הבריאות או בהתייעצות עם מועצת הבריאות. השר חייב לתת הנחיות בהתאם למה שכתוב בכל מיני סעיפים, ובין היתר גם במה שכתוב בסעיף הבריאות.

ה. זיידל: בפרק ח' יש הנחיות.

היו"ר ח. גרוסמן:
אם בפרק ח' תחייב את שר הבריאות לנהל מדיניות כפי שהיא תקבע במועצת הבריאות, אז הוא לא יכול לתת הנחיות מנוגדות. אני חושבת, שהבהרנו את כל הסעיפים.

מ. ידיד: המלים "לגבי מדיניות", לא כל כך ברורות. צריך לשקול את הניסוח.

א. וולף:
זה שלא מוזכר התקציב בסעיף 22.א. (1), זה נכון, אם כי הוא לא נשמט מכאן. יש כאן דרך "פעולתה וניהולה", וכל מה שנחוץ לפעולתה, וכלי תקציב היא לא פועלת בחוק זה. התקציב לא נעלם מכאן. איננו יכולים לכתוב שהתקבון יכול את תקציבה. אם רוצים לכתוב דברים מפורשים, ואז צריך להכנס לפרטים. לכן, אבז אומרים: "כל דבר הדרוש לפעולתה לפי חוק זה".

אני לא מציע להצביע באצבע לגבי כל קופה, מי המוסד הקובע את התקציב. בלי תקציב היא לא יכולה לפעול לפי חוק זה.

ה. זיידל: יכול להיות: דרכי אישור תקציבה.

א. וולף: אני מוכן לבדוק נוסח כמו "דרכי אישור תקציבה". זה, אפשר לבדוק.

היו"ר ח. גרוסמן:
אני חושבת, שהלהיטות שלנו לכפות על קופות-חולים, איך יתנהגו ומי יחליט ומי יאשר, זה דבר מיותר.

ה. זיידל: את מקבלת, שצריך להיות בתקבון: "דרכי אישור תקציבה"?

א. וולף: אנחנו נענה תשובה בענין זה.

היו"ר ח. גרוסמן:
זה לא בלתי סביר. פיסקה (5) ופיסקה (6), בשלב זה, נופולות.

סעיף מס. 72

א. וולף:
בפיסקה (2) המלה "מיוחדים" אינה במקומה. יש למחוק אותה. אשר לפיסקה (4), אמרתי שהפרק נבנה על בסיס מצב שהיה לפני שלש שנים בערך. אז היה מצב שתרומות באמצעות גופים שאינם המדינה, ניתנו לקופות-חולים באישור שר האוצר בלבד. מאז, השתנתה הפרקטיקה, ומזה שנתים האישור ניתן ע"י שרי הבריאות והאוצר.

לכן, אני מציע לתרגם את המציאות לחוק ויהיה כתוב: באישור שרי הבריאות והאוצר. זה, בפיסקה (4).

בסוף פיסקה (4), אני מציע להוסיף: "ובפרוט יעדיהם".

היו"ר ח. גרוסמן: אם כך, למה צריך "לרבות מענקי מחקר"?

א. וולף: כי זה דבר מיוחד.

הבר : הקופה תאמר מה פרוט היעדים.

א. וולף : לעצם הסעיפים: (1) ו-(2) ברורים. (3) זה הקצבות, כגון ממפעל הפיס. (4), הסברנו שצריך להיות פרוט מה ניתן כהשתתפות המדינה. יש גם ענין של תכנונות ומענקי מחקר. (5) זה תקבולים של מוסד לביטוח לאומי על שירותים הניתנים במקרים של נפגעי עבודה, יולדות וכו'. (6) מדובר על תקבולים אחרים על פי כל חוק, כגון נפגעי הנאצים וכו'. (7) הוא ענין השילומים. (8) זה מקרים עם חברות ביטוח, חייב אחר, כאשר ניתן שיפוי על פי כל דין. זה לא הכל, אבל אלה דברים עיקריים ועקרוניים. את המקורות האלה צריך לפרט.

היו"ר ח. גרוסמן : כל גרומה אשר מקבלת קופה, אני מבינה ששר הבריאות מאשר. אבל, לדעתי מוכרח להיות אישור של שר האוצר. זאת היתה הפרקטיקה עד לפני שנתיים.

ת. פנחסוביץ : זה גם ארגון של השגת התרומות, כגון מי יופא לחו"ל להשיג את התרומות. צריך להיות סדר בזה.

ל. דיציאן : "הקצבות" - זה לא ברור וכאן צריך להיות פרוט של מי ההקצבות, זה דבר שצריך להיות על ידי מוסדות מסוימים היכולים לתת הקצבות. אינני יודע באיזה מדה מפעל הפיס יכול לנהוג איפה ואיפה. לפי הקצבות, כאן, אף אחד לא צריך לקבל אישור. לכן, צריך להיות פרוט. אני רוצה לדעת מה זה כולל. ניתן הסבר, אבל לא מספק. אני גם לא בטוח שפיסקה (7) מספיקה. זה לא רק סעיף 15. הנוסח הזה איננו משתווה עם סעיף 15.

א. וולף : אתה צריך לקחת את הסעיף המתוקן של סעיף 15. זה חופף. זה מתומצת, אמנם, אבל זה חופף את כל מה שנאמר בסעיף 15.

י. בארי : לסעיף קטן (8) "תקבולים...", האם ניתן לחזות דבר כזה ולקבוע אומדן? אלא אם כן תרומות שכבר אספו והכסף יתקבל יותר מאוחר.

מ. ידיד : בסעיף קטן (א), דמי ביטוח, אני רוצה שדמי ביטוח ילכו כלם באמצעות מוסד לביטוח לאומי. הית' רוצה לשלב את זה בסעיף 5 שהכל יהיה במסגרת ביטוח לאומי. בפסקה (3), הקצבות, זה מיותר לגמרי היות ומזכירים אחר כך גופים אחרים ולא נחוץ סעיף מיוחד להקצבות. אני רוצה שיהיה באישור שר האוצר לאחר התייעצות עם שר הבריאות.

א. וולף : היום, זה כבר קיים באישור שר הבריאות.

מ. ידיד : אם זה כבר קיים, אז אינני עומד על כך.

ש. לינדר : ההצעה היא לקשור סעיף 1 בסעיף 5 אז זה בכל מקרה דבר שונה. פה מדובר על תקבולים או תשלומים בעד שירותים. תשלומים בעד שירותים שהמוסד לביטוח לאומי משלם לקופות במקרה של נפגעי עבודה או אישפוז יולדות, זה אינו קשור עם תקבול דמי ביטוח. אפילו אם זה יהיה כך, אלה שני סעיפים שונים. לקופות-חולים זה תקבולים, אבל בביטוח לאומי זה תשלום שירותים.

הבר : לשאלה מדוע מופיע סעיף קטן (3) - הקצבות, ובכך ההכנסות של קופות חולים השונות, עד כה, הן כה שונות וכה לא מבוקרות, עד שמנסחי ההצעה הציעו מה צריך להיות מפורט לפחות. קשה לאתר את המקורות והשימושים. יש גופים המספקים שירותים במדינה, שיש להם מגביות, לעתים באישור ולעתים ללא אישור. אלה עשויים להיות מקורות רציניים. האם חברי-הכנסת רוצים שזה יהיה ללא ביקורת? ככל שהדברים אמורים בתרומות, זה מוגדר. אבל, כאשר רשות מוניציפלית נותנת הקצבה שנתית של סכומים, מבחינת הגוף המעניק זה רשום כהקצבה. הקופה לא תדווח על כך. זה לא תשלום בעד שירותים אלא הקצבה.

ל. דיציאן: אם משרד הסעד מקציב לכל רשות מקומית 35% של הוצאותיה בהתאם להנחיות מטווימות של הקצבה, ומפעל הפיס יכל להקציב לקופת חולים אחת טכום מסוים ולקופה אחרת שום דבר.

הבר: כאשר זה קופה, זה חייב להיות מקור שמצביעים עליו. הסעיפים המפורטים הם מקורות של ממש. יש עוד מקורות שאינם משמעותיים ואותם לא צריך לפרט. לגבי מקורות משמעותיים, מדוע שלא יפרטו מי הם? מדוע זה לא טוב?

ל. דיציאן: כי ביטוי המקורות מטעה.

היו"ר ח. גרוסמן: מגמת הסעיף היא, שלא יקבלו את הסכומים מתחת לשלחן.

ל. דיציאן: המינוח של הקצבות הוא חובה.

היו"ר ח. גרוסמן: כאן כתוב, שקופת חולים אינה יכולה לקבל הכנסות מבלי להכניס אותן באופן רשמי לתקציב, גם לא הקצבות שהיא מקבלת מכל מיני גופים, כאשר זה הקצבה קבועה. לתרומות לא נחוץ אישור, אלא רק מענקים ומלוות.

ה. זיידל: היום, כשמצלמים את המצב, יש תרומות מחו"ל. אני תומך בסעיפים אלה. אם יהיה חוק בליטות בקציאות, לא יהיה נוח לכתוב שיש מאבק מחו"ל, ולכן זה נכנס בסעיף קטן (4) שהוא די מעורפל וחשוב שזה מעורפל. אבל, מה שחשוב הוא שהכל נכנס באומדן. היום, יכל סניף בקרית-מלאכי לקבל תרומה מאמריקה לבניית מרפאה, וזה לא נכנס באומדן. וכאן זה נכנס בסעיף זה. אני חושב, שיש לזה חשיבות בכך שזה נכנס בסעיף זה.

ל. דיציאן: האם לא יותר רצוי להוסיף הקצבות ותרומות מכל אדם אחר, לרבות מענקי מחקר? ולא לקשור את זה ב(4)?

א. וולף: הנסמך "ותרומות מכל אדם אחר", במקום אחר זה נקרא מענקים. אם תצמיד את זה להקצבה, זה לא יהיה ברור לענין התרומות.

ל. דיציאן: צריך לעשות סעיף מיוחד ל"תרומות מכל אדם אחר", וסעיף אחר למלוות ומענקים.

מ. גז: האם יהיו עוד סכומים פטורים ממש, שיכנסו לכאן?

ת. פנחסוביץ: כן, אבל לא יבכו את זה מראש. אפשר יהיה לתרום אחוז מסוים מהשכר ובסוף השנה ברוח השנתית, מנכיים.

מ. יודל: צריך להשאיר את זה כפי שזה כאן בסעיף קטן (4). גם התרומות תלויות באישור. אני יודע מנסיון, כפי שזה בהוג היום. לדעתי, צריך לבדוק מה היתה הכוונה. היום, יש תרומות של אנשי-חוץ, אשר באים ורוצים לתרום לבית-חולים מטוויים להקים איזה מבנה, וכדומה, ושר הבריאות מעוניין. כאן, קשור לזה שר האוצר, כי מול הסכום שניתן על ידי התורם, ניתן אותו סכום ע"י האוצר. זה חייב להיות באישור שר הבריאות ושר האוצר.

היו"ר ח. גרוסמן: אני מבקשת מנציגי משרד הבריאות להבהיר את הסעיף הזה, כי הוא מעורפל. מדוע תרומה של אדם פרטי, לא נחוץ לזה אישור? כאשר גוף נותן תרומה, צריך אישור.

א. וולף: אם זה מלווה או מענק, צריך אישור.

י. בארי: מלוות ומענקים, הכוונה היא של המדינה.

היו"ר ח. גרוסמן: מלוות ומענקים של המדינה, ז"א או שהם ניתנים ע"י המדינה או ע"י גופים אחרים. זה צריך להיות כך, אבל זה לא כתוב כך. "מלוות ומענקים של המדינה" ואחר כך צריך להאמר: "הניתנים ע"י המדינה או באמצעות גופים אחרים". הניסוח איננו טוב.

א. וולף: יש כאן מלוות ומענקים של המדינה. יש מלוות ומענקים הניתנים באמצעות המדינה והם לא של המדינה.

ה. זיידל : צריך להיות "או מלוות ומעבקים הביתנים ע"י מוסדות וגופים אחרים".

א. וולף : אפשר לפתור את זה בצורה פשוטה.

ל. דיציאן : אני מציע שיגישו ניסוח ברור.

היו"ר ח. גרוסמן : אם הניסוח הזה משאיר אצלי איזה היסוס לגבי משהו לא ברור, אולי צריך לבדוק את הניסוח.

ה. זיידל : האם אין צרך לשנות את סדר הסעיפים, ויהיה קדם מקורות התקציב, אחר כך הצעת התקציב, ורק אחרי זה אישור התקציב. אולי כדאי לשנות את הסדר.

מ. ידיד : בסעיף 72 (7) (קורא את הסעיף). כאשר דברנו בסעיף 15 אמרנו שיש הסכם.

א. וולף : אנחנו לא נתערב בהסכם.

ל. דיציאן : קבלנו בהצבעה שלשה פרקים של החוק. היום, אינני יודע איפה יש שתי גירסאות וכו'.

היו"ר ח. גרוסמן : לפני שנצביע את הפרקים ד' ו-ו' ניתן לחברי הוועדה את הנוסח עם כל הגירסאות.

הישיבה נבעלה בשעה 14.00
